

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи
про результати акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми 31106 – Транскордонне екологічне співробітництво
рівень вищої освіти: бакалавр, спеціальність 106 – Географія

Співпраця з експертною групою була змістовною й продуктивною. Ми вдячні експертам за ґрунтовні обговорення, слушні пропозиції та відзначені сильні сторони ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво». Рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОПП та її подальшому вдосконаленню у відповідності до цілей ОПП. Водночас ми не погоджуємося із певними зауваженнями, які зроблені експертною групою за результатами експертизи ОПП.

<i>Критерій</i>	<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар</i>
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, що підтверджено рядом зустрічей фокус групах та документами, зокрема прикладами наведеними у під критерію 1.2. Позитивною практикою можна вважати той факт, що дана ОП враховує як галузевий та регіональний контекст. Галузевий контекст забезпечується через активну (щорічну) участь членів групи забезпечення (Д.Свідзінська, І.Діброва, Н.Корогода та ін..) у відповідних наукових проєктах (підтверджуючі матеріали додані до справи). Регіональний контекст, в свою чергу, забезпечується через набір та їх зміст таких ОК, як «Моделювання геосистем», «Урбоекологія», «Стратегічна екологічна та оцінка впливу на довкілля» та ін. Це разом із врахуванням подібних ОП українських та світових ЗВО, що вказані в під критерію 1.3., дозволяє крокувати в ногу з часом в рамках розвитку географічної спеціальності і даної програми зокрема.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1. До слабких сторін в рамках даного критерію ЕГ відносить, той</p>	<p>Ми не погоджуємося з зауваженням, що унікальність програми виглядає непереконливою. По-перше, ОПП «Транскордонне екологічне співробітництво» є першою в Україні програмою, що готує фахівців з співробітництва з посиленням акцентом на транскордонному екологічному співробітництві та управлінні міждисциплінарними проєктами, наразі необхідних для комунікації та кооперації в рамках впровадження в Україні Європейського вектору розвитку, про що зазначено в меті програми.</p> <p>По-друге, при вивченні подібних програм (більше 30 українських та іноземних ОП подібного напрямку) нами не було відмічено практики поєднання в одній програмі компетентностей та результатів навчання, що задовольняли б вимоги не тільки стандарту спеціальності 106 – Географія, але й необхідних для фахівців з транскордонного екологічного співробітництва результатів навчання та компетентностей стандарту спеціальності 101 - Екологія,.</p> <p>По-третє, при розробці програми та її перегляді вже було враховано найкращі практики закордонних ЗВО, зокрема і тих в яких працювала група забезпечення даної ОПП в рамках своєї</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>факт, що заявлена у звіті про СО унікальність програми виглядає непереконливо та певною мірою нівелюється, адже поєднання заявлених напрямів є прийнятною практикою як для програм за спеціальністю 106-Географія, так і за спеціальністю 101- Екологія. Рекомендація: на найближчому засіданні групи забезпечення ОП обґрунтувати унікальність даної ОП виходячи із залучення результатів міжнародної діяльності групи забезпечення та НПП загалом в дану ОП.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 1. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1. Аналіз ОП дозволяє ЕГ стверджувати, що вона відповідає усім підкритеріям в рамках критерію 1. Дана ОП формується та реалізується відповідно до стратегії та місії ЗВО, а також в рамках відповідного Стандарту ВО. Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм, що підтверджено документально та на відповідних зустрічах. Разом з тим позитивні практики є загальноприйнятими, а заявлені слабкі сторони можуть бути доопрацьованими при найближчому перегляді ОП. Врахування зазначених факторів дозволяє експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за даним критерієм рівню В.</p>	<p>міжнародної діяльності.</p> <p>Таким чином вважаємо, що немає підстав для зниження оцінки за даним критерієм до рівня В. Це, а також інноваційність даної програми, дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОП за Критерієм 1 на рівні А.</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2. Обсяг Освітньої Програми Транскордонне екологічне співробітництво та окремих освітніх компонентів відображає фактичне навантаження здобувачів, чітко відповідає вимогам законодавства, та Стандарту вищої освіти для спеціальності 106 «Географія» вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 10 – «Природничі науки», затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 16 червня 2020 року № 805. Є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності. Освітні компоненти ОП та освітнє середовище ЗВО сприяють формуванню (soft skills) здобувачів освіти.</p>	<p>Згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту – з програм іншого рівня. Таким чином рекомендація ЕГ “збільшити обсяг освітніх компонентів екологічного спрямування, та акумулювати їх у вибіркових блоках професійного спрямування, а освітні компоненти, географічного спрямування перенести до переліку обов'язкових навчальних дисциплін” не є доцільною, оскільки набуття всіх результатів навчання та компетентностей на вимогу</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>Значний обсяг навчальних практик та виробнича практика, які становлять 26 тижнів, сприяють набуттю здобувачами освіти високого рівня практичної підготовки.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</p> <p>Оскільки у разі успішного опанування навчальних матеріалів вибіркового блоку професійного спрямування (не менше як 75 балів) окремим рішенням екзаменаційної комісії може бути також присвоєна професійна кваліфікація: 3439 Організатор природокористування, на думку ЕГ доцільно було б, під час чергового перегляду програми, збільшити обсяг освітніх компонентів екологічного спрямування, та акумулювати їх у вибіркового блоку професійного спрямування, а освітні компоненти, географічного спрямування перенести до переліку обов'язкових навчальних дисциплін.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.</p> <p>За результатами аналізу ОП в рамках даного критерію ЕГ констатує, що є відповідність усім підкритеріям. Зазначені недоліки провадження освітньої діяльності за ОП не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти, оскільки вони можуть бути виправлені під час чергового перегляду ОП. Рівень відповідності за даним критерієм - В.</p>	<p>стандартів 106 - Географія та 101 - Екологія має забезпечуватись низкою обов'язкових компонентів ОПП. Наразі сформований перелік обов'язкових компонент ОП дозволяє дотриматись цієї вимоги в повній мірі, а вибіркові компоненти дозволяють поглибити професійні компетентості лише за умови їх вибору.</p> <p>Таким чином, вважаємо, що немає підстав для зниження оцінки за даним критерієм до рівня В. Це дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОП за Критерієм 2 на рівні А.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результаті в навчання</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.</p> <p>Сильними сторонами ОП у контексті Критерію 3 Доступ до ОП та визнання ПРН є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО та географічного факультету; правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми; правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, доступні для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.</p>	<p>Ми вважаємо, що зазначена ЕГ відсутність практики академічної мобільності як слабка сторона ОП, не може стати підставою для зниження рівня відповідності за даним критерієм до рівня В, оскільки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - по-перше, національна та міжнародна кредитна мобільність за ОП не передбачена, як обов'язкова, про що зазначено в описі ОП - по-друге, з року в якому було запроваджено в навчальний процес КНУТШ (2019) в світі та Україні вирувала пандемія COVID-19, що значно обмежило, а

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>Позитивною практикою в рамках даного критерію можна вважати гнучкість ЗВО (корегування правил вступу, навчального процесу та ін.) відповідно до нормативноправових документів МОН України та суспільно-політичної ситуації. Зокрема своєчасно розроблений чіткий та зрозумілий коефіцієнтний принцип за яким розраховується сумарний бал для вступу на 2022/2023 н.р.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3. За даним критерієм ЕГ вважає слабкою стороною відсутню на сьогодні практику академічної мобільності (закордонні стажування, участь в наук.конференціях, академічний обмін та ін.) серед здобувачів ВО за даною ОП. Реалізувати це можна через залучення, вже з наступного навчального року, здобувачів до тих міжнародних наукових проєктів в яких НПП бере участь та/або через програми академічного обміну як Fulbright Graduate Student Program (США), Erasmus+ (ЄС) тощо. Також ЕГ рекомендує врегулювати положення (затвердити існуючий проєкт який пройшов обговорення) про неформальну освіту на найближчій вченій раді ЗВО, враховуючи те, що за звітом про СО воно мало бути затверджене до завершення 1-го семестру 2022/2023 навчального року. Вказані вище рекомендації, на думку ЕГ, допоможуть розширити різного роду фахові компетентності та soft skills здобувачів.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3. В результаті аналізу ОП за даним критерієм ЕГ констатує узгодженість за даним критерієм, а саме – правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, а також враховують особливості самої освітньої програми, таким чином є повна відповідність за підкритеріями 3.1. та 3.2., інші підкритерії даного критерію також загалом відповідають прийнятним вимогам. Разом з цим, ЕГ відмічає, що в рамках даного критерію</p>	<p>подекуди унеможливило реалізацію практики академічної мобільності</p> <ul style="list-style-type: none"> - по-третє, не зважаючи на зазначене вище серед здобувачів за ОПП наразі є студентка (Вижак Поліна), яка проходить навчання у Вільному університеті Берліна за програмою академічної мобільності ERASMUS+. - по-четверте, плани щодо залучення здобувачів до тих міжнародних наукових проєктів в яких НПП беруть участь повідомлялись ЕГ під час зустрічі з НПП. <p>Зазначимо що врахування чи не врахування результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти саме по собі не є ні слабкою ні сильною стороною програми. Сильною чи слабкою стороною може бути належне дотримання цілей програми і вимог забезпечення якості освіти при такому перезарахуванні. Наказ Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», який відкриває для університетів можливість перезарахування результатів навчання здобутих у неформальній освіті (до цього часу будь-які дії з такого перезарахування були незаконними) набрав чинності тільки 23 вересня 2022 року. Університет розробив власне Положення «Про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» яке було після належного обговорення схвалене Вченою Радою Університету 6 лютого 2023 року.</p> <p>Принагідно зазначимо, що оскільки до цього часу перезарахування результатів здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти як цілісних компонент програми в Університеті не здійснювалось, то загроз втрати якості освіти за програмою не виникало.</p>

<i>Критерій</i>	<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар</i>
	<p>відсутні позитивні практики, які мають взірцевий та/або інноваційний характер. Вказані слабкі сторони носять рекомендаційний характер для впровадження в ОП, в майбутньому. Таким чином, ЕГ встановила рівень відповідності за даним критерієм – В.</p>	<p>Таким чином вважаємо, що немає ні недоліків які підлягають виправленню, ні підстав для зниження оцінки за даним критерієм до рівня В. Це дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОП за Критерієм 3 на рівні А.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4. В ЗВО наявна нормативна база внутрішніх документів, які забезпечують та регулюють навчальний процес; Викладачі ОП активно займаються науковою діяльністю, та залучають до такого виду роботи здобувачів вищої освіти, що підтверджено під час зустрічі із здобувачами. Здійснюють активне поєднання навчання та наукових досліджень та впроваджують результати науково-дослідної роботи викладачів та студентів в освітній процес наприклад під час вивчення дисципліни ГІС; виданні підручники, навчальні посібники, монографії.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. Відсутність програм (стажування та подвійний диплом) міжнародної академічної мобільності здобувачів освіти ОП Транскордонне екологічне співробітництво. Оскільки у назві ОП акцентується увага на транскордонному співробітництві пропонуємо активізувати роботу щодо популяризації академічної мобільності здобувачів освіти, доцільно запровадити програми міжнародної академічної мобільності здобувачів освіти, за подібними ОП, з сусіднім країнами ЄС. Також рекомендуємо при черговому перегляді ОП передбачити ОК, або їх частини для викладання запрошеними фахівцями – практиками саме цього напрямку діяльності.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4. Форми навчання та викладання за ОП Транскордонне екологічне співробітництво сприяють досягненню ПРН та освітніх компетентностей передбачених ОП. Наявна розгалужена мережа</p>	<p>Погоджуємось з вказаними як слабкі сторони за критерієм 4 зауваженнями лише у частині щодо популяризації академічної мобільності здобувачів освіти.</p> <p>В той же час обов'язкове запровадження програм міжнародної академічної мобільності здобувачів та/або подвійного дипломування з попередньо обраними ВНЗ потенційно може обмежити студентів у вільному формуванні індивідуальної освітньої траєкторії, тоді як діюча наразі ОПП ніяким чином їх не обмежує.</p> <p>Інше зауваження “передбачити ОК, або їх частини для викладання запрошеними фахівцями-практиками саме цього напрямку діяльності” не вважаємо обґрунтованим, оскільки у звіті самооцінювання та під час виїзної роботи ЕГ було наведено приклади такої співпраці, яка триває протягом реалізації ОП.</p> <p>Вважаємо що зазначені недоліки не є підставою для зниження оцінки за Критерієм 4 до Рівня В та дозволяють нам стверджувати, що за критерієм 4 дана ОПП заслуговує оцінки А.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>каналів щодо інформування здобувачів освіти про цілі ОП, освітні компоненти, критерії оцінювання та ін. (використання веб-ресурсів Zoom та Classroom, усне спілкування, інформаційна система Університету «Triton»). НПП вдало поєднують навчальну та науководослідну діяльність з активним залученням студентів до наукових робіт. Освітня діяльність загалом відповідають Критерію 4 зафіксовані недоліки не є суттєвими, можуть бути усунуті за короткий термін та не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.</p>	
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5. У ЗВО розроблена потужна нормативно-правова база що регулює контрольні заходи та критерії оцінювання, яка дозволяє встановити результати навчання досягнуті здобувачами вищої освіти. Здобувачі мають змогу ознайомитись з цими критеріями до початку курсу, на вхідній лекції та з робочих програм дисциплін. Під час здійснення оцінювання здобувачів освіти ЗВО активно використовує веб-ресурси Zoom та Classroom, іспити проводяться лише у письмовій формі а їх перевірка здійснюється двома НПП. У закладі вищої освіти розроблена політика та процедура щодо дотримання академічної доброчесності, наявні технологічні можливості перевірки наукових робіт на плагіат. Також необхідно відмітити наявність Постійної комісії Вченої ради з питань етики діяльність якої сприяє дотриманню етичних норм що стосуються як здобувачів освіти так і НПП.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5. Відсутність у «Методичних вказівках до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням» чіткої вказівки при якому відсотку унікальності кваліфікаційна робота допускається до захисту, що може привести до певних непорозумінь тому рекомендуємо до кінця наступного семестру внести уточнення та чітко вказати при якому відсотку унікальності кваліфікаційна робота допускається до захисту. Відсутність прикладів оскарження результатів не дає можливість експертній групі оцінити дієвість наявних в ЗВО положень.</p>	<p>Не зовсім зрозуміле зауваження щодо відсотку унікальності – будь-яка кваліфікаційна робота має бути виконана самостійно і отримані результати мають бути власними. Можливо ЕГ має на увазі що безпосередньо у “Методичних вказівках до виконання кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням” слід вказати максимально допустимий відсоток текстових збігів (представлених належним чином оформленими цитуваннями тощо) при яких робота аналізується на унікальність. З такою рекомендацією ми можемо погодитись.</p> <p>Відсутність прикладів оскарження результатів на нашу думку не є слабкою стороною чи недоліком у реалізації ОП, а навпаки свідчить про якість оцінювання здобувачів, що дозволяє об’єктивно встановити результати їх навчання.</p> <p>Вважаємо, що прийняте до уваги зауваження не є підставою для зниження оцінки за Критерієм 5 до Рівня В та дозволяють нам стверджувати, що за критерієм 5 дана ОПП заслуговує оцінки А.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5. ОП та освітня діяльність загалом відповідають Критерію 5. У ЗВО розроблена потужна нормативно-правова база що регулює контрольні заходи та критерії оцінювання, яка дозволяє встановити результати навчання досягнуті здобувачами вищої освіти. У РНП у доступній формі подана інформація про усі види робіт та форми їх контролю. ЗВО активно використовує веб-ресурси Zoom та Classgoom під час освітнього процесу, іспити проводяться лише у письмовій формі. Проте у підкритерії 4 виявлено недолік стосовно відсотку унікальності кваліфікаційної роботи що допускається до захисту. Освітня діяльність загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.. Рівень відповідності за даним критерієм - В.</p>	
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7. Позитивною практикою є постійний перегляд матеріально-технічної бази та навчально-методичного забезпечення, яке використовується для реалізації ОП, також за можливістю оновлюється, при використанні наявних ресурсів - цілі та ПРН є досяжними. Географічний факультет має потужну базу навчально-методичного забезпечення, яке є абсолютно доступним для всіх учасників освітнього процесу. Всі учасники освітнього процесу мають можливість вільного та безоплатного доступу до інфраструктури та ресурсів, які необхідні для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. Сильною стороною є те, що здобувачі вищої освіти, які навчаються за цією ОП в повній мірі ознайомлені зі всією матеріально-технічною базою, ресурсами та інфраструктурою, яка є доступною для використання. Також, наявні матеріально-технічні ресурси повністю забезпечують всі потреби здобувачів вищої освіти та НПП; навчальні лабораторії та комп'ютерні класи є повністю оснащеними спеціалізованим обладнанням, що сприяє набуттю навичок розв'язування складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі територіального</p>	<p>Категорично не погоджуємось з зауваженням щодо недостатньої кількості власного навчально-методичного забезпечення, як стосовно всієї ОП так і окремих компонентів. Власні методичні розробки НПП подано у вільному доступі на сайті Географічного факультету https://geo.knu.ua/biblioteka/. Вони дозволяють якісно забезпечувати майже всі, а не лише окремі спеціалізовані компоненти ОП, тому подаються в РНП відповідних компонентів як основні та додаткові джерела літератури.</p> <p>Крім того, зазначимо, що НПП які забезпечують реалізацію даної ОП, постійно публікують результати власних досліджень у вітчизняних та міжнародних фахових виданнях. Дані публікації також включені в РНП відповідних компонентів як основні та додаткові джерела літератури.</p> <p>Таким чином вважаємо, що немає ні недоліків які підлягають виправленню, ні підстав для зниження оцінки за даним критерієм до рівня В. Це дозволяє нам пропонувати оцінити дану ОП за Критерієм 7 на рівні А.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>планування та природокористування. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за даною ОП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси, також з метою виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти проводяться щорічні соціологічні опитування UNIDOS, моніторинги якості освіти та навчання. Сильною стороною є те, що університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти в повній мірі, здобувачі вчасно отримують всю необхідну інформацію та підтримку. КНУ імені Тараса Шевченка створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. В КНУ імені Тараса Шевченка існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, розроблені відповідні документи, які є загальнодоступними, всі учасники освітнього процесу ознайомлені з відповідними документами.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7. Рекомендовано збільшити кількість власного навчально-методичного забезпечення за окремими спеціалізованими компонентами (окремі складові ландшафтної сфери і процеси, що їх формують та визначають їх сучасний та перспективний стан) з метою вдосконалення освітнього процесу за даною ОП протягом 2023-2024 років. Протягом 2023-2024 років рекомендовано продовжити впровадження в навчальний процес електронних підручників та інших навчальних матеріалів з метою оптимізації освітнього процесу та адаптації до сучасних викликів.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 7. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7. ОП у контексті Критерію 7 в цілому відповідає вимогам по всім трьом підкритеріям. Зазначені недоліки, які стосуються навчально-методичного забезпечення, що використовують для реалізації освітнього процесу не є суттєвими та не мають</p>	

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>значного впливу на якість підготовки здобувачів вищої освіти, що надає змогу оцінити відповідність критерію 7 на рівні В. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання, проте матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення зазнають систематичного оновлення. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси, в умовах військового стану університетські приміщення оснащені всім необхідним та є безпечними. Проте освітнє середовище потребує постійної підтримки, аби це середовище залишалось безпечним для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу. Підкритерій 7.4 повністю відповідає всім нормам і вимогам, також в університеті наявні позитивні практики, які включають постійну комунікацію здобувачів з кураторами, студентськими кураторами, НПП та іншими представниками освітнього процесу. Підкритерій 7.5 так само в повній мірі відповідає всім нормам та вимогам. Підкритерій 7.6, який стосується політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій є чіткою, зрозумілою та доступною для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ встановила рівень відповідності критерію 7 - В.</p>	
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8. КНУ імені Тараса Шевченка дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, всі процеси регулюються відповідно до розроблених нормативних документів, які оприлюднено на офіційній веб-сторінці. ОП переглядається за необхідністю, за досвідом – раз на рік та у зв'язку з необхідністю врахування пропозицій всіх учасників освітнього процесу (здобувачі вищої освіти, НПП, академічна спільнота, стейкхолдери та інші учасники освітнього процесу). Позитивною практикою є врахування зауважень, рекомендацій та досвіду акредитаційних експертиз інших освітніх програм за спеціальністю 106 Географія. За даною ОП відбуваються обговорення освітньої програми під час засідання кафедри, зустрічей, лекцій тощо та проводять моніторинги якості вищої освіти, всі пропозиції та</p>	<p>З огляду на те, що дана ОП акредитується вперше, основним джерелом інформації про подальший кар'єрний шлях здобувачів освіти отримується від випускників кафедри за іншими ОП. У відомостях самооцінювання було наведено приклади комунікації з випускниками кафедри. Також, ЕГ могла переконатися у тому, що НПП кафедри підтримують контакти з випускниками, під час відкритої зустрічі. Інше зауваження “Підтверджуючі документи щодо рекомендацій і пропозицій здобувачів, які навчаються на ОП відсутні” не є обґрунтованим, оскільки пропозиції здобувачів приймалися не лише під час навчальних занять, а й в робочих засіданнях випускаючої кафедри про що є відповідні протоколи. Дані протоколи були надані ЕГ на вимогу. Третє зауваження некоректне - в КНУТШ впроваджене багаторівневе моніторингове опитування здобувачів освіти: - на рівні університету і факультетів - UNIDOS</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>рекомендації фіксуються протоколами засідання кафедри (підтверджуючі документи - https://drive.google.com/drive/folders/1C2cWnelOP91nhR5qbG2CZshQse8H2Jtf?usp=share_link). Система забезпечення якості вищої освіти повністю забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки та слабкі місця організації освітнього процесу на факультеті під час проведення щорічних та семестрових загальноуніверситетських, студентських моніторингів та опитувань, в результаті чого відбувається інформування та ознайомлення представників студентського самоврядування та адміністрації відповідних структурних підрозділів з метою подальшого вирішення виявлених проблем та слабких місць. Також, позитивною практикою є залучення випускників кафедри та факультету в цілому до таких заходів, як День геофаку, Геокар'єра та інші задля налагодження комунікації випускників зі здобувачами вищої освіти й обговорення професійного досвіду випускників. До позитивних практик та сильних сторін також можна віднести участь КНУ імені Тараса Шевченка у Програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та реалізації проекту КНУ імені Тараса Шевченка «Якісне навчання через якісне викладання», в рамках якого проводяться освітні цикли «KNU Teach Week».</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</p> <p>За ОП «Транскордонне екологічне співробітництво» поки ще не було практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми, тому надалі рекомендовано брати до уваги пропозиції та рекомендації випускників за даною ОП (після першого випуску за цією освітньою програмою). Залучення здобувачів до процесу удосконалення ОП відбувається усно під час лекційних, практичних занять та консультацій за окремими дисциплінами. Підтверджуючі документи щодо рекомендацій і пропозицій здобувачів, які навчаються на ОП відсутні, моніторинги якості освіти відбуваються в узагальненому вигляді (Університет або факультет). В результаті цього рекомендовано протягом 2 семестру 2022-2023 навчального року запровадити локальні (кафедральні/ за даною ОП) опитування або моніторинги якості освіти та збирати дані 2 рази на навчальний рік з метою</p>	<p>http://unidos.univ.kiev.ua.</p> <ul style="list-style-type: none"> - на віні окремих програм; - на рівні ОК; <p>У відомостях самооцінювання було подано результати опитування як для факультету в цілому, так і ОП зокрема (наприклад, питання щодо рекомендації ОП своїм знайомим серед здобувачів за даною ОП).</p> <p>Щодо рекомендації проводити опитування двічі на рік, вважаємо що прийнята в університеті схема опитування щодо якості освіти за програмою – один раз на випускному курсі є оптимальною і відповідає практиці кращих університетів Європи.</p> <p>Також, задля дотримання умов об'єктивності та конфіденційності при проведенні опитування студентів, локальні (кафедральні) опитування в КНУТШ не проводяться.</p> <p>Наступне зауваження щодо переважно усних рекомендацій роботодавців при роботі над ОП також не є обґрунтованими. Пропозиції роботодавців висловлювались та враховувались під час засідань робочої групи та випускаючої кафедри, що зафіксовано відповідними протоколами. Дані протоколи були надані ЕГ на вимогу.</p> <p>Рекомендація щодо проведення зустрічі здобувачів з роботодавцями є слушною, втім наразі за ОП і так діє практика регулярних зустрічей здобувачів освіти з потенційними роботодавцями.</p> <p>Вважаємо що зазначені недоліки не є підставою для зниження оцінки за Критерієм 8 до Рівня В та дозволяють нам стверджувати, що за критерієм 8 дана ОП заслуговує оцінки А.</p>

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	<p>актуалізації даних та покращення освітнього процесу.</p> <p>Пропозиції щодо удосконалення ОП, внесення нових ОК для підсилення ОП «Транскордонне екологічне співробітництво» від роботодавців відбувались також переважно в усній формі під час особистих зустрічей. Рекомендації та пропозиції щодо покращення якості та перегляду ОП, які надають роботодавці, рекомендовано фіксувати підтверджуючими документами (які додавати до протоколів засідання кафедри).</p> <p>Протягом 2 семестру 2022-2023 навчального року провести зустріч здобувачів вищої освіти даної ОП зі роботодавцем(-цями). Це потрібно передусім для розуміння здобувачами цілей та мети ОП за якою вони навчаються, а роботодавцеві (-цям) для розуміння можливостей здобувачів.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8. ОП «Транскордонне екологічне співробітництво» за критерієм 8 загалом відповідає акредитаційним вимогам за рівнем В за всіма підкритеріями. Підкритерій 8.1. відповідає всім нормам та вимогам, всі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються відповідно до розроблених нормативних документів. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери відповідає всім нормам та вимогам в більшій мірі, позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми, проте варто запроваджувати та враховувати результати локального моніторингу якості освіти саме за ОП «Транскордонне екологічне співробітництво». Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми, але цей процес рекомендовано покращити підтверджуючими документами зі сторони роботодавців. КНУ імені Тараса Шевченка надає значну увагу процесу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Всі пропозиції та рекомендації щодо покращення та вдосконалення якості освітнього процесу приймаються до уваги, аналізуються, обговорюються та враховуються при перегляді ОП. Всі зауваження та пропозиції є</p>	

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар
	зафіксованими та є можливість дослідити динаміку врахування результаті перегляду та моніторингу даної ОП.	
Критерій 9. Прозорість і публічність	<p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9. КНУ імені Тараса Шевченка має чітко визначені і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, правила та процедури є доступними для всіх учасників освітнього процесу та дотримуються під час реалізації освітньої програми. Всі документи опубліковані на офіційній веб-сторінці університету, факультету. Університет на своєму офіційному веб-сайті публікує актуальну та достовірну інформацію про ОП в достатньому обсязі для інформування всіх зацікавлених осіб. Проект ОП оприлюднюють на веб-сторінці географічного факультету та всі учасники можуть долучитися до громадського обговорення шляхом відправлення листа з рекомендаціями, зауваженнями та пропозиціями щодо покращення ОП на електронну адресу, яка зазначена на сторінці.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9. Задля покращення співпраці з роботодавцями рекомендовано більш активно долучати роботодавців до громадського обговорення стосовно рекомендацій та пропозицій ОП, пропонуємо повідомляти роботодавців (у письмовому вигляді) про публікацію проекту освітньої програми на сайті географічного факультету (запровадити протягом 2023 року). Рекомендовано покращити технічну підтримку офіційних ресурсів географічного факультету, кафедри фізичної географії та геоекології протягом 2 семестру 2022/2023 навчального року. Впродовж першого семестру 2022/2023 навчального року оновити інформацію на сторінці http://ntsa.univ.kiev.ua/ та на офіційному сайті кафедри фізичної географії та геоекології https://physgeo.knu.ua/.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9. ОП за критерієм 9 загалом відповідає акредитаційним вимогам за рівнем В за всіма підкритеріями. Критерій визначає вимоги щодо</p>	<p>Інформація про проекти освітніх програм не менш ніж за місяць до їх прийняття розміщується у відповідному розділі на сайті географічного факультету https://geo.knu.ua/osvitni-programy/dlya-obgovorennya/. Цього часу достатньо, щоб з проектом ознайомилися всі зацікавлені сторони. Рекомендоване ЕГ повідомлення роботодавців у письмовому вигляді за умов підтримки постійного робочого контакту є надлишковим. Втім, погоджуємось що зазначення термінів є доцільним і буде враховано.</p> <p>Щодо технічної підтримки офіційних ресурсів КНУТШ - зауваження необґрунтоване, оскільки така робота ведеться постійно. Оновлення інформації на сторінках громадських організацій є справою громадських організацій.</p> <p>Вважаємо що зазначені недоліки не є підставою для зниження оцінки за Критерієм 9 до Рівня В та дозволяють нам стверджувати, що за критерієм 9 дана ОП заслуговує оцінки А.</p>

<i>Критерій</i>	<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар</i>
	<p>прозорості та публічності діяльності КНУ імені Тараса Шевченка, продемонстровані матеріали та ресурси дозволяють пересвідчитися, що Університет дійсно сприяє відкритості для інформування зацікавлених сторін про ті чи інші аспекти освітнього процесу й враховує рекомендації та пропозиції щодо даної ОП. В КНУ імені Тараса Шевченка визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, що обґрунтовує відповідність вимогам та нормам. Підкритерій 9.2 частково відповідає вимогам - університет оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті проект ОП із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін, проте не зазначено в який термін й не не пізніше якого терміну. Вся інформація про ОП є достовірною і точною , яка своєчасно оприлюднена на офіційному веб-сайті географічного факультету, опублікована інформація в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.</p>	